

ካብ መበቆላዊ መሬት ኩናማ ኤርትራ ዝመጸና ሃገራዊ ዜና

ጸረ ህዝቢ ዝኾነ ስርዓት ህግደፍ ንህዝቢ ብዘይረብሕ ምኽንያት ኣመሳሚሱ ይኣስር ከም ዘሎ ተረጋጊጹ። በዚ መሰረት ብዕለት 20/09/2014 ኣብ ከባቢ ተሰነይ ካብ ቁሽታት ኩናማ ንዓሰርተ ኣባላት ኩናማ ክልተ ትግረን ብዘይረብሕ ምኽንያት ሓዙ ኣብ ሺሊኪ (ሓሬና) ከም ዝኣስሮም ካብ መበቆላዊ መሬት ኩናማ ኤርትራ ዝመጸና ዜና ሓቢሩ። እዚ ዜና ወሲኹ ከም ዝሓበሮም፡ ነዞም 10 ኩናማን 2 ትግሬ ዝሓዙዎም ምኽንያት ዝሓለፈ ዓመት ካብ ከባቢ ሺሊኪ ኣሲኒ ዳባ ንክልተ ጓሶት ስለያ ምስ ሓዙዎም ነበርቲ እቲ ከባቢ ዝኾኑ ኣባላት ኩናማ ንሕና ንፈልጦም ኢና ኢሎም ምስ መስከሩሎም ንዝፈነውዎም ጓሶት ተገልቢጦም፡ ኣባላት ዲሞክራሲ ነይሮም ከይፈልጥናዮም ኢና ፈኒናዮም ብዝብል ምስምስ ከም ዝሓዙዎም ወሲኹ ገሊጹ። እቲ ዜና ነዞም ኣባላት ኩናማን ትግሬን ዝሓዙ ምምሕዳር ዑመር ዝበሃልን ኣባል ብህረ ትግሬ ከም ዝኾነ ወሲኹ ሓቢሩ። እዞም ብዘይ ምንም ወንጀል ዝተኣስሩ ኣባላት ኩናማን ትግሬን ኣሸማቶም፡-

1. ካሚስ ኣዳም- ብዕድመ ዝደፍኡን በዓል ሓዳር
2. ኣዳም ስለይማን- በዓል ሓዳር
3. መሓመድ ዑስማን- በዓል ሓዳር ኣቦ ክልተ ቆልዑ
4. ኣሳን ዑስማን- በዓል ሓዳር ኣቦ ሸውዓተ ቆልዑ
5. ሓሚድ ዑስማን መሓመድ- ምክትል ምምሕዳር
6. ጉራዳ ኢሳ
7. ኣሳን ባኪን
8. ዳውደ ጋላ- ተወላዳይ ሸጋላ
9. ዳይናብ ሺማኢል
10. ባሪያም ካራር- በዓልቲ ሓዳርን ኣዴ ሓደ ቆልዓ

ኣባላት ትግሬ

1. ኡማድ ኣዳም ካራር
2. ኣብራሂም ኡማድ ዝተባህሉን እዮም።

ብካልእ ዜና፡ ከረምቲ ብዝመጸ ዓመት ዓመት፡ ግራውቲ ኣባላት ኩናማ ብምጉሳይ፡ ዘሪኦም ዝረኽቡዎ ምህርቲ ንክይሓፍሱ ብምድፋእ፡ ነቲ ብህር ብጥምየት ዓጸቦ ንምጽናቱ ብደረጃ መንግስቲ ሓዙዎ ዝነበረ መደብ ሕጂ ነቲ ህዝቢ ንምክሳብ ተባሂሉ ሓዲሽ ኣንፈት እንተኣትሓዙ እውን ጥበራ ምኽኑ ተፈሊጡ ኣሎ። ነዚ መደብ ናብ ህዝቢ ንምውራድ ብልኡኻቱን ሃሱሳቱ ዝኾኑ ሓለፍቲ ምምሕዳራት ኣቢሉ ብዕለት 15/09/2014 ንህዝቢ ቁሽት ፎደ ከረምታዊ ምህርቲ ኣመልኪቱ ኣኼባ ከም ዝገበረሎም ካብ መበቆላዊ መሬት ኩናማ ኤርትራ ዝመጸና ዜና ወሲ ሓቢሩ። እቶም ኣጀንዳታት

1. ሕጂ ቀውዒ ይኣትው ስለዘሎ ምህርቲና ናብ ቆፎና ምስ ኣእተና ቃንጫ እውን ክንዓጽዶ ይግባእ፡
2. ምህርቲና ከይዓጸድና ናብ ግራውቲ ጠለ-በግዕ ከብቲ ክንእትው ወይ ክንጓሲ የብልናን ዝብሉ ከም ዝኾኑ ተረጋጊጹ።

እዞም ልዕል ኢሎም ዝተጠቐሱ ኣጀንዳታት ኣብ ባይታ ፍጻሜ ይረኽቡ ድዮም ኣይረኽቡን ንዝብል ሕቶ ብከይዲ ዝረጋገጽ ኮይኑ፡ ህዝቢ ኩናማ ግን ህግደፍ መንግስትና ኣይኮነን ቀንዲ ደመኛን ጸላኢ ብህር ኩናማ ስለዝኾነ ዘምጽኦ ለውጢ የብሉን ከም ዝበለ እቲ ዜና ወሲኹ ሓቢሩ።

ግፋ ከም ቀንዲ መሳርሒን ካብ ዝምስረት ኣትሒዙ ኣብ ደም ሰራውሩ ሓዙዎ ዝመጸ ስርዓት ህግደፍ ንዕለት 29/10/2014 ኣብ መላእ ኤርትራ ሰፊሕ ግፋ ከካይድ እዩ ዝብል ትሕ ትሕም ይስማዕ ከም ዘሎ ካብ መበቆላዊ መሬት ኩናማ ዝመጸና ዜና ሓቢሩ። ምስዚ ብዝተኣሳሰር ብዕለት 17/09/2014 ካብ ታይካናባ ሓሙሽተ ሰባት ሩባ ክስግሩ መጸኢም ብስለያ እቲ ስርዓት ከም ዝተታሕዙ እቲ ዝመጸና ኤና ሓቢሩ። እቲ ዜና ወሲኹ ከም ዝሓበሮ፡ ነዞም ሓሙሽተ ሰባት ካባቲ ኖራይ ዝተባህለ ጃሱስ ጠሪዑ ብኣባላት 57 ስለያ ከም ዘትሓዙም ተረጋጊጹ። ነዞም ሓሙሽተ ሰባት ብመጀመሪያ ኣብ ሻካት ኣሲሮምም ድሕሪ ምጽናሕ፡ ኣብዚ ሕጂ እዋን ንባረንቱ ከም ዘስገሩዎምን፡ ወለዲ ደቆም ክርእዩ ምስ ከዱ፡ ደቅኹም ኣብ ምርመራ ስለዘሎው ዘመጽኣኩም ጥራይ ሂብኩም ንቦታኹም ተመለሱ ኢሎም ከም ዝሰገጉዎምን ክሳብ ሕጂ ሃለዋቶም ኣብ ምንታይ ኩነታት ከም ዝርከብ ከም ዘይተፈልጠ እቲ ዝመጸና ዜና ወሲኹ ሓቢሩ።

ዲሞክራሲ ንብህሪምን ኣንጻር ቃልሲ ብህሪም ብምኻድ፡ ንዝጅስሱን ንባርነት ተመኒዮም፡ ህግደፍ ኣንጻር ኩናማ ኣብ ዘዳለዎ መድረኻት ጦብሎቕሎቕ ንዝብሉ ኩሎም፡ ዲሞክራሲ ከም ልማዱ ኢድኩም ኣክቡ ዝብል መልእኽቲ

ይሕልፍ ከም ዘሎን፡ ኣብ ስቅያት ብሄር ኩናማ ላምባ ምንስናስ፡ ሸም ብሄር ምጽላምን ምሽቃጥ ደው ንከብሉን እዚ መልእኽቲ እዚ ናይ መወዳእታ ምኻኑ የገንዝብ።

ኣሸማት እቶም ካብ ቁሽት ታይካናባ ዝተታሕዙ፡-

1. ኣበበ ናሴ
2. ቡቱ ሉጉሴ
3. ናጃ ኣሊ
4. ዳለ ኣዋተ
5. ናጃ ኮዳይ ን እዮም።

ምስዚ ዝተኣሳሰር ዜና፡ ብዕለት 9/10/2014 ዶብ ንምስጋር ካብ ኣስመራ ዝተበገሱ ኣርባዕተ ደቂ ኣንስትዮን ሓደ ወዲ ዝረከቦም ኣባላት ብሄረ ትግርኛ ኣብ ኣፋተኢላ ሚሊሻታት ሒዞም ንምምሕዳር ከም ዘረከቡዎምን፡ ንባረንቱ ተወሲዶም ከሳብ ሕጂ ሃለዎቶም ኣብ ምንታይ ከም ዝርከብ ከም ዘይተፈልጠ እቲ ዝመጸና ዜና ወሲኹ ሓቢሩ። እቲ ዜና ወሲኹ ቅድሚ ሕጂ እውን ብተመሳሳሊ መንገዲ ንሓደ ኣባል ብሄረ ትግርኛ ሒዞም ከም ዝኣሰሩዎ ሓቢሩ።

ብካልእ ዜና፡ ብዕለት 2/10/2014 ተወላዲት ቁሽት ኮሉኩ ዝኾነት ማይቢሪት ካሊፋ ንዝተባህለት ኣደ፡ ሚሊሻታት ኮሉኩን ኣብ ካሪና ዝርከቡ ሰለዖን ብሓባር ኮይኖም ሒዞም ንካሪና ወሲዶም ከም ዝኣሰሩዎን ከሳብ ሃለዎታ ከም ዘይተፈልጠ እቲ ዝመጸና ዜና ሓቢሩ። እቲ ዜና ወሲኹ ከም ዝሓበሮ፡ ነዛ ሰበይቲ ተወላዲት ኩፍታሌ ኮይና ናብራኣ ኣብ ኮሉኩ ዝገበረት ሰበይቲ ጀሲሳ ከም ዘትሓዘታ ይጥርጠር፡ እዚ ጥርጣሬ እዚ ሓቂ እንድሕሪ ኮይኑ፡ ከምዚ እኮይ ተግባራት ዘለዎ ኣብ ማእከሎም ክትነብር ከም ዘይግበኣን፡ ካብዚ እኮይ ተግባራት ኢዳ ንክትእብ ዲምሓኩኤ ናይ መጠንቀቅታ መልእኽቲ የሕልፈላ።

ዲምሓኩኤ ከሳብ ሕጂ ኣብ ኣዴ ብሄረ ኩናማ ብዘለዎ ክብሪ እንተጀሰሳ እውን ናብቲ ቁኑዕ መንገዲ ንክመልሰን ግዜኡ ሰዊኡ እዩ። ኮይኑ ግን ኣብዚ ሕጂ እዋን ምኽንያቱ እንተዘይተፈልጠ እውን፡ ብዙሓት ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ናይ ጀሰስና ስራሕ ተዋፊረን ይርከባ። ስለዚ ካብ ሕጂ ንዳሓር ካብዚ እኮይ ተግባራትን ኢደን ንክእከባ እዚ መልእኽቲ እዚ ይሓልፍ ኣሎ።